

EOVP-ENVP
Skupno mnenje 01/2023
k predlogu
Uredbe Evropskega parlamenta in
Sveta o določitvi dodatnih
postopkovnih pravil
v zvezi z izvrševanjem Uredbe
(EU) 2016/679

Sprejeto 19. septembra 2023.

Povzetek

Aprila 2022 je Evropski odbor za varstvo podatkov (EOVP) sprejel izjavo, v kateri je nakazal svojo trajno zavezanost tesnemu čezmejnemu sodelovanju. Sprejel je pomembne ukrepe za spodbujanje sodelovanja in hitrega izvrševanja, za nekatere ovire pa je potrebna pravna uskladitev. V ta namen je EOVP opredelil seznam postopkovnih vidikov, ki bi jih bilo koristno dodatno uskladiti (v nadaljevanju: seznam želja EOVP). Ta seznam je 10. oktobra 2022 poslal Evropski komisiji. Med drugim obravnava položaj in pravice strank v upravnih postopkih, postopkovne roke, zahteve za dopustnost ali zavrnitev pritožb, preiskovalna pooblastila nadzornih organov ter praktično izvajanje postopka sodelovanja. Evropska komisija je 4. julija 2023 objavila predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi dodatnih postopkovnih pravil v zvezi z izvrševanjem Uredbe (EU) 2016/679 (v nadaljevanju: predlog) ter se v skladu z drugim odstavkom 42. člena Uredbe (EU) 2018/1725 uradno posvetovala z Evropskim odborom za varstvo podatkov in Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov (ENVP).

EOVP in ENVP z velikim zadovoljstvom pozdravljata, da je cilj predloga spodbujati učinkovito izvrševanje pravil o varstvu podatkov, in zato namerava uveljaviti številne predloge s seznama želja EOVP. Namen predloga je, da se dopolni Uredba (EU) 2016/679 (v nadaljevanju: Splošna uredba o varstvu podatkov), z določitvijo postopkovnih pravil, racionalizacijo mehanizmov za sodelovanje in reševanje sporov ter usklajitvijo procesnih pravic strank v preiskavi in pritožnikov v čezmejnih zadevah. **Pravočasno sprejetje tega predloga uredbe ob upoštevanju priporočil EOVP in ENVP iz tega skupnega mnenja je ključno za nadaljnje izboljšanje učinkovitosti in skladnosti izvrševanja Splošne uredbe o varstvu podatkov.**

EOVP in ENVP želita na splošno poudariti, da bo za učinkovito izvrševanje Splošne uredbe o varstvu podatkov – tudi z uporabo predlagane uredbe, s katero se uvajajo novi postopkovni koraki, s katerimi se bo verjetno povečala zdajšnja delovna obremenitev nadzornih organov – nacionalnim nadzornim organom in Evropskemu odboru za varstvo podatkov treba zagotoviti zadostna sredstva.

Dopustnost in predhodno preverjanje pritožb

Člen 16 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) zaradi horizontalne in splošne narave te določbe sozakonodajalcema omogoča, da obravnavata zelo raznovrstna vprašanja. To lahko vključuje **uskladitev informacij, ki jih mora predložiti pritožnik, kar je dobrodošlo.** Nadzornim organom bo to olajšalo obravnavanje pritožb. Vendar nekatere zahteve (in sicer dokazilo o identiteti, podpis in navedba telefonske številke) pritožnikom povzročajo nepotrebne ovire in bi jih bilo treba črtati s pritožbenega obrazca, ki je priložen k predlogu, ali pa bi morale biti neobvezne. Poleg tega je mogoče, da bi za pritožbe veljale različne zahteve glede informacij, da bi se štele za dopustne, odvisno od tega, ali se obravnavana zadeva nanaša na čezmejno obdelavo ali ne.

V predlogu je navedeno, da morajo biti informacije, navedene na obrazcu, popolne, da je pritožba dopustna, **EOVP in ENVP pa sozakonodajalca pozivata, naj storita korak dlje in zagotovita popolno uskladitev zahtev glede dopustnosti, s čimer bi se preprečile nasprotujoče si nacionalne zahteve glede dopustnosti.** Poleg tega EOVP in ENVP pozdravljata določitev roka za ugotovitev popolnosti in dopustnosti pritožbe ter priporočata, da se vključi možnost za podaljšanje tega roka.

V skupnem mnenju je izražen tudi poziv, naj se **v uredbi pojasnijo veljavne ureditve o predhodnem preverjanju,** tako da se nadzornim organom zagotovi jasna pravna podlaga za izvajanje preiskovalnih dejanj, na podlagi katerih lahko sprejmejo predhodno ugotovitev o čezmejni naravi obdelave, lokalni naravi zadeve in pristojnosti nadzornih organov.

Postopek sodelovanja in prizadevanje za soglasje

V zvezi z mehanizmom sodelovanja je dobrodošel pristop iz predloga, v skladu s katerim se okrepi postopek za doseg soglasja, tako glede obsega kot tudi izida preiskave. Novi formalni postopkovni koraki, kot je 'povzetek ključnih vprašanj', ki ga mora vodilni nadzorni organ že v zgodnji fazi poslati zadevnim nadzornim organom, lahko omogočijo učinkovitejše in okrepljeno sodelovanje. Ker se ti koraki uporabljajo za vse primere iz 60. člena Splošne uredbe o varstvu podatkov, ki vključujejo veliko večino nekompleksnih in nespornih primerov, je pomembno zagotoviti, da to ne bo čezmerno obremenilo nadzornih organov, zato je treba omogočiti, da lahko vodilni nadzorni organ pri pripravi takih dokumentov uporabi sorazmeren pristop, odvisno od kompleksnosti primera, hkrati pa je treba zagotoviti, da lahko zadevni nadzorni organi po potrebi zaprosijo za podrobnejše informacije.

EOVP in ENVP cenita, da predlog obravnava želje EOVP glede dodatne razjasnitve obsega, vsebine in časovnega okvira izmenjave informacij na podlagi Splošne uredbe o varstvu podatkov. Natančneje, v tem skupnem mnenju je predlagana pojasnitev vsebine 'povzetka ključnih vprašanj', s čimer se zagotovi, da vodilni nadzorni organ in zadevni nadzorni organi že v osnovi enako razumejo primer, in to že na začetku postopka ter med njegovim potekom.

Da bi olajšali doseg soglasja in se izognili sporom, ki nastanejo pozno v postopku, EOVP in ENVP menita, da bi bilo treba **'predhodne ugotovitve', naslovljene na stranke v preiskavi, in 'predhodno stališče' o zavrnitvi pritožbe deliti z zadevnimi nadzornimi organi, preden se predložijo strankam v preiskavi ali pritožniku,** enako, kot to velja za 'povzetek ključnih vprašanj'. Vodilni nadzorni organ bi moral biti zavezan, da sodeluje z zadevnimi nadzornimi organi, da se na podlagi njihovih pripomb odpravijo morebitna nesoglasja. V primeru nesoglasij glede 'povzetka ključnih vprašanj' se v tem skupnem mnenju priporoča, da bi morala biti uporaba zahtev iz 61. in 62. člena Splošne uredbe o varstvu podatkov neobvezna, ne pa obvezna. Hkrati bi bilo **treba nujni postopek za rešitev spora o obsegu preiskave v skladu s četrtem odstavkom 10. člena predloga uvesti šele (po možnosti bi to lahko storili tudi zadevni nadzorni organi), ko postane jasno, da soglasja ni mogoče doseči.**

Kar zadeva **ustrezne in utemeljene ugovore, ki jih lahko zadevni nadzorni organi vložijo v zvezi z osnutkom odločitve, predlog v prvem odstavku 18. člena neupravičeno omejuje opredelitev ustreznega in utemeljenega ugovora iz Splošne uredbe o varstvu podatkov.** EOVP in ENVP poudarjata, da bi morali imeti zadevni nadzorni organi še vedno možnost, da glede obsega preiskave vložijo ustrezne in utemeljene ugovore, zlasti kadar vodilni nadzorni organ ni zaprosil Evropskega odbora za varstvo podatkov za nujno zavezujočo odločitev o obsegu preiskave v skladu s četrtem odstavkom 10. člena predloga, ali te odločitve ni upošteval. Poleg tega bi morali imeti zadevni nadzorni organi možnost, da ustrezne in utemeljene ugovore vložijo na podlagi vseh pravnih elementov in ugotovljenih dejstev ali dokumentov v spisu. **EOVP in ENVP so zakonodajalca pozivata, naj iz predloga črtata 18. člen, saj bi bilo v nasprotnem primeru prizadevanje, da se doseže soglasje, v končni fazi postopka sodelovanja zelo oteženo.**

Da se zagotovi hitro in učinkovito izvrševanje, bi bil potreben strožji okvir za nekatere postopkovne korake, vključno z roki. Na splošno bi si EOVP in ENVP želela enakopravnejšo obravnavo postopkovnih rokov in pravic do pobude vodilnega nadzornega organa in zadevnih nadzornih organov. Natančneje, v ustrezno utemeljenih okoliščinah bi bilo treba določiti podaljšljive roke za predložitev 'povzetka ključnih vprašanj' in 'predhodnih ugotovitev' ter za sprejetje končne odločitve po tem, ko je bilo doseženo soglasje o revidiranem osnutku sklepa, ali o tem, da se zadeva predloži EOVP z namenom rešitve spora in sicer v skladu s točko a prvega odstavka 65. člena Splošne uredbe o varstvu podatkov.

EOVP in ENVP odobravata pojasnila v zvezi s pravico do dostopa do upravnega spisa. Predlagana uredba bi lahko dodatno pojasnila nekatere elemente, zlasti glede vsebine upravnega spisa, obsega pravice do dostopa, izjave o zaupnosti in omejene uporabe razkritih dokumentov. Poleg tega nove usklajene določbe ne bi smele prepovedati izmenjave zaupnih informacij med nadzornimi organi in uporabe takih informacij za izvrševanje njihovih pooblastil za izrekanje glob na podlagi Splošne uredbe o varstvu podatkov.

Postopki reševanja sporov in nujni postopki

Zavezujoče odločitve, izdane na podlagi Splošne uredbe o varstvu podatkov, so ključno orodje, s katerim EOVP zagotavlja dosledno uporabo Splošne uredbe o varstvu podatkov. EOVP in ENVP pozdravljata pristop predloga k racionalizaciji postopka reševanja sporov, vendar bi bilo treba nove vidike, vključene v predlog, pojasniti in prilagoditi, pri čemer bi bilo treba upoštevati potrebo po spoštovanju zakonskega roka iz Splošne uredbe o varstvu podatkov za sprejem zavezujoče odločitve. **EOVP in ENVP sta pripravila podrobna priporočila o tem, kako odpraviti nejasnosti v postopku**, vključno s tem, da je treba zagotoviti prevode (če so ti potrebni), še preden začnejo teči zakonski roki, da mora sekretariat EOVP v imenu predsednika EOVP preveriti popolnost dokumentacije zadeve ter ugotoviti, katere dokumente je treba predložiti.

V zvezi z uporabo **nujnega postopka** iz drugega odstavka 66. člena Splošne uredbe o varstvu podatkov **predlog neupravičeno omejuje ozemeljsko veljavnost sprejetih končnih ukrepov na ozemlje države članice nadzornega organa, ki zahteva nujno mnenje ali odločitev**. EOVP in ENVP so zakonodajalca pozivata, naj določita, da končne ukrepe sprejme(jo) pristojni nadzorni organ(i) in da imajo ti ukrepi po potrebi širšo ozemeljsko veljavnost kot ozemlje nadzornega organa prosilca. Nujno odločitev ali mnenje bi bilo zato treba nasloviti na vse zadevne nadzorne organe in bi morale biti zanje zavezujoče. EOVP in ENVP sta pripravila tudi priporočila za pojasnitev veljavnih postopkovnih pravil.

Predhodne ugotovitve, predhodno stališče glede zavrnitve pritožb in pravica do zaslišanja

Kar zadeva procesne pravice strank v preiskavi in pritožnikov, EOVP in ENVP močno podpirata usklajevanje njihovih pravic. Hkrati bi bilo koristno, če bi bila jasneje opredeljena medsebojno vplivanje in časovni okvir med naslednjimi dokumenti: med 'povzetkom ključnih vprašanj', 'predhodnim stališčem' glede zavrnitve pritožbe in 'predhodnimi ugotovitvami'. Natančneje, v zvezi s predhodnimi ugotovitvami, ki so bile predložene strankam v preiskavi, EOVP in ENVP razumeta, da imajo sklepi iz predhodnih ugotovitev še vedno predhodno naravo, zato se lahko osnutek odločitve, vključno z dejansko sprejetimi popravnimi ukrepi, razlikuje od tistih iz predhodnih ugotovitev, ob upoštevanju stališč, ki so jih izrazile stranke v preiskavi. Zato sta pripravila priporočila, da bi nadzornim organom zagotovila ustrezno polje proste presoje v zvezi s tem, ob upoštevanju posameznega primera.

EOVP in ENVP pozdravljata tudi predlagano zahtevo, da se pritožnikom predloži 'predhodno stališče' o tem, da bi bilo treba pritožbo v celoti ali delno zavrniti. Če pritožnik ne poda pripomb na to predhodno stališče, se pritožba ne bi smela šteti za umaknjeno. Vodilni nadzorni organ bi moral pripraviti in predložiti osnutek odločitve, ne glede na to, ali je pritožnik podal pripombe ali ne.

Glede postopka reševanja sporov EOVP in ENVP menita, da sprememba, predvidena v predlogu, v skladu s katero mora predsednik EOVP strankam v preiskavi in v nekaterih primerih pritožniku predložiti 'obrazložitev', ni v skladu s strukturo sistema „vse na enem mestu“, ki določa, da je vodilni nadzorni organ edini sogovornik upravljavca in obdelovalca. Pristop iz predloga ni potreben niti glede na zdajšnjo prakso, v skladu s katero imajo stranke pravico, da, še preden se zadeva predloži EOVP, predložijo svoja stališča nadzornim organom glede vseh

elementov, na katere se lahko EOVP potencialno sklicuje. Zdajšnji pristop Evropskemu odboru za varstvo podatkov bolje omogoča, da ta stališča ustrezno upošteva in sprejme odločitve v predpisanih rokih. Zato EOVP in ENVP sozakonodajalca pozivata, naj odpravita to zahtevo in namesto tega v predlagani uredbi ohranita zdajšnji pristop glede pravice do zaslišanja.

Učinkovito sodelovanje med nacionalnimi nadzornimi organi in ENVP

Poleg tega je predlog **priložnost za odpravo praktičnih ovir za učinkovito sodelovanje med nacionalnimi nadzornimi organi in ENVP ter obratno**. Sozakonodajalca lahko uporabita pravno podlago iz 16. člena PDEU in bi jo za odpravo teh ovir tudi morala uporabiti. V skupnem mnenju se zato priporoča, da se v predlagano uredbo v ta namen vključi posebna določba, ki bi bila ključna za spodbujanje uspešnega in učinkovitega sodelovanja med nacionalnimi nadzornimi organi in ENVP.

Sporazumno reševanje pritožb

Glede sporazumnega reševanja pritožb, EOVP in ENVP sozakonodajalca pozivata, naj določbo o sporazumnem reševanju pritožb pojasnita in dopolnita z dodatnimi elementi, da se omogoči njeno učinkovito izvajanje, zlasti v državah članicah, ki trenutno nimajo nacionalnih procesnih zakonov za sporazumno reševanje pritožb. Poleg tega bi bilo treba pojasniti vloge nadzornih organov pri prizadevanjih za sporazumno rešitev spora, pri obveščanju in njenem zaključku, ter medsebojni vpliv s postopkom sodelovanja na podlagi Splošne uredbe o varstvu podatkov.

Klavzula o pregledu

Nazadnje, EOVP in ENVP priporočata, da se vključi določba o pregledu, po kateri Evropska komisija sočasno z objavo svojega poročila o oceni in pregledu Splošne uredbe o varstvu podatkov v skladu z njenim 97. členom objavi še poročilo o oceni in pregledu predlagane uredbe.